

Dolgozat címe: A Gilvánfai tanoda, mint integráló közösség a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, fiatalok nevelésével, oktatásával, fejlesztésével kapcsolatban.

A dolgozatot készítő hallgató neve Kőszegi Máriaó

Gyógypedagógia Szak, alapképzési szint levelező munkarend

Intézet/tanszék: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus
Neveléstudományi Intézet, Gyógypedagógiai Tanszék

Belső témavezető: Kovács Zoltán, PhD habil., Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem,
Neveléstudományi Intézet, Anyanyelvi és Gyermek kultúra tanszék

TARTALMI KIVONAT

kulcsszavak: integráció, jó gyakorlat, tanoda, alternatív oktatás, kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló, különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló

A szakdolgozat fókuszában egy roma/cigány közösségben működő, úgynevezett tanoda-típusú intézmény munkájának pszichopedagógiai elemzése áll. Jelen dolgozat megvizsgálja a Gilvánfai Tanoda szakmai programjának azon elemeit, melyek segítségével az intézményben sikeresen megvalósulhat a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók integrációja. Az alternatív oktatás számos formát ölel fel, melyet a törvény a nemzeti köznevelésről 2011. évi CXCV. 4§ (Törvény a nemzeti köznevelésről, 2011) határoz meg és rendelkezéseiben megnevezi a tanodák intézményeit is, amelyek olyan helyek, ahol a diákok alternatív módon tanulhatnak és fejlődhetnek. Ezek az intézmények gyakran azért jönnek létre, hogy támogassák azokat a diákokat, akik más oktatási környezetben nem érzik magukat sikeresnek vagy megfelelően támogatottnak. (Varga A. , 2015) Az alternatív oktatásnak köszönhetően a diákoknak lehetőségük van olyan oktatási módszerek és környezetek felé fordulni, amelyek jobban megfelelnek az egyéni tanulási stílusaiknak és igényeiknek. Ezáltal a diákok nagyobb valószínűséggel találják meg sikerüket az iskolában és az élet más területein is. Az integrált, alternatív oktatásnak fontos szerepe van abban, hogy segítse a diákokat a társadalomba való sikeres beilleszkedésben, miközben támogatja az egyéni fejlődésüket és tanulási útjukat. A

sikeres alternatív oktatásnak köszönhetően a diákok magabiztosabban léphetnek ki az iskolai környezetből, és jobban felkészültek lehetnek az élet különböző kihívásaira. (Fejes et.al., 2016). A szakdolgozat kutatói kérdése a következő: A Gilvánfai Tanoda szakmai programjában milyen olyan egyedi pszichopedagógia módszertani elemek és jó gyakorlatok írhatóak le, amelyek elősegítik, hogy az intézményben a fiatalok integrált oktatása sikeresen megvalósulhasson. A szakdolgozat kvalitatív kutatásának fő célja az Gilvánfai Tanoda intézményében résztvevő diákok véleményeinek és tapasztalatainak feltárása és elemzése. A kutatás arra összpontosít, hogy mélyebb betekintést nyújtson az alternatív oktatás jellegébe és hatékonyságába; a Gilvánfai Tanoda pszichopedagógiai gyakorlataiba, módszertanába (Eigner, 2014). A kvalitatív kutatás során elsődleges forrásként félig strukturált mélyinterjúk készültek az intézményben dolgozó vagy az intézménnyel szoros kapcsolatban álló szakemberekkel (Heindl, 2023). A szakdolgozatban egyéni, félig strukturált interjúkra támaszkodva elemezzük a Gilvánfai Tanodában a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanulók sikeres integrált, alternatív oktatásának lehetséges módszertanát. Ezen túlmenően a tanoda szakmai programjából nyert (Németh, 2009) információk kerültek felhasználásra, hogy feltárjuk az alternatív oktatás különböző pszichopedagógiai aspektusait, amelyet Kereki és Pichler (2017) is leír tanulmányában. Az interjúk és megfigyelések révén megvizsgáljuk a tanoda intézményének működését, valamint az alternatív oktatási módszerek hatékonyságát és azoknak a diákokra gyakorolt hatását. A kutatás célja, hogy árnyaltabb képet kapjunk az alternatív oktatás potenciáljáról és korlátairól a kiemelt figyelmet és különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók esetében a Gilvánfai Tanoda példáján keresztül. A szakdolgozat további célja, hogy javaslatokat tegyen az alternatív oktatási intézmények és pedagógiai gyakorlatok fejlesztésére. A kvalitatív kutatás eredményei segítenek abban, hogy mélyebb megértést nyerjünk az alternatív oktatás jelentőségéről és hatékonyságáról a diákok fejlődése és társadalmi integrációja szempontjából (Boros, 2017). A dokumentumelemzés során, az alapvető releváns tudományos munkák mellett a dolgozat áttekinti az intézménynek helyet adó település földrajzi és történelmi hátterét. (Pörös Heindl, 2015). Ennek alapján a szakdolgozat a másodlagos forrásokra támaszkodva bemutatja Gilvánfa településnek jelenlegi szocioökonómiai státuszát. A dolgozat végül összegezni kívánja a Gilvánfai Tanoda azon jellegzetes pedagógiai-pszichopedagógiai módszereit, amelyek Papp (2002) szerint elősegítik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók integrációjának megvalósulását, valamint javaslatokat fogalmaz meg az iskolán kívüli, úgynevezett tanoda-jellegű intézmények inkluzív oktatási módszereinek továbbfejlesztésére a Gilvánfai Tanodában megvalósuló szakmai program adaptálásának segítségével.